Aan de leden van de vaste commissie voor Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Betreft: reactie op de petitie "Stop het slaan met de zweep" van Dier&Recht

Geachte leden van de commissie,

Namens de Sectorraad Paarden willen wij reageren op de door Dier&Recht aangeboden petitie "Stop het slaan met de zweep in de paardensport". Wij delen de overtuiging dat paarden recht hebben op een hoog niveau van welzijn en bescherming. Juist daarom vinden wij het belangrijk dat het maatschappelijke en politieke debat over hulpmiddelen in de paardensport wordt gevoerd op basis van feiten, praktijkervaring en wetenschappelijke inzichten.

De titel van de campagne, "Slaan is niet normaal. Ook niet bij paarden", onderschrijven wij volledig. Het toebrengen van pijn aan paarden is niet acceptabel en staat haaks op de waarden en normen die binnen de Nederlandse paardensector worden gehanteerd. De petitie wekt echter de indruk dat het enkele gebruik van een zweep gelijkstaat aan slaan en daarmee per definitie welzijnsschadelijk zou zijn. Daarmee wordt een belangrijk onderscheid genegeerd tussen correct gebruik van een hulpmiddel en het misbruik ervan.

Binnen de paardensport gelden duidelijke regels voor het gebruik van de zweep. Deze bepalen wanneer en op welke wijze een zweep mag worden gebruikt. Excessief of onjuist gebruik is niet toegestaan, wordt gecontroleerd door opgeleide officials en kan leiden tot sancties. Het uitgangspunt is helder: **misbruik is onacceptabel**.

Het beeld dat de opleiding van paarden gebaseerd zou zijn op straf herkennen wij niet. De hedendaagse opleiding van paarden is gebaseerd op erkende leerprincipes, duidelijke communicatie, gewenning en een zorgvuldige timing van hulpen. Angst en stress staan goed leren juist in de weg. Het fysieke én mentale welzijn van het paard is daarom een essentiële voorwaarde voor verantwoord trainen en presteren.

De toegenomen wetenschappelijke kennis over het welzijn en gedrag van paarden wordt bovendien steeds verder door vertaald naar de praktijk. Dat is zichtbaar in onder meer de vernieuwde *Gids voor Goede Praktijken*, de aangepaste *KNHS Welzijnscode* en de *instructeursopleidingen*. Ook in de opleiding van jonge ruiters krijgt dit nadrukkelijk aandacht. Zo leren beginnende ruiters in de ruiteropleiding vanaf het eerste moment verantwoord met paarden en pony’s om te gaan. Deze ontwikkeling is eveneens zichtbaar in de draf- en rensport, waar sinds 1 januari 2023 een aangepast beleid geldt voor het meevoeren en gebruiken van de zweep tijdens draverijen en rennen.

Daarnaast werkt de paardensport vanuit *De 8 beloften aan het paard*. Daarin staat onder meer dat hulpmiddelen alleen mogen worden ingezet als deze bijdragen aan een verantwoorde en gezonde ontwikkeling van het paard. De suggestie in de petitie dat

mensen die met paarden leren werken vrijwel direct wordt geleerd om paarden te slaan, wijzen wij daarom nadrukkelijk van de hand.

Van belang is ook dat wetenschappelijk onderzoek een duidelijk genuanceerder beeld laat zien dan in de petitie wordt geschetst. In het onderzoeksrapport *Het gebruik van hulp- en trainingsmiddelen bij honden en paarden* uit 2024 wordt geconcludeerd dat de welzijnsrisico's van hulpmiddelen in belangrijke mate afhangen van de wijze waarop deze worden gebruikt. Verkeerd gebruik van een zweep kan het welzijn aantasten, terwijl deskundigen het welzijnsrisico bij correct gebruik lager inschatten. Het enkele bestaan van een risico bij misbruik kan daarom niet automatisch worden vertaald naar de conclusie dat een algeheel verbod noodzakelijk of wenselijk is.

Wij zien dan ook in de brede praktijk dat de zweep, mits correct toegepast, wel degelijk een functie heeft op het gebied van veiligheid, communicatie en welzijn. Dit speelt tijdens trainingen, op wedstrijden, maar ook bij buitenritten in de natuur of in het verkeer. Bijvoorbeeld in situaties waarin een snelle en duidelijke aanwijzing nodig is zonder dat sprake hoeft te zijn van een pijnprikkel of bestraffing. Een generiek verbod zou daarom niet alleen een belangrijk onderscheid tussen verantwoord gebruik en misbruik negeren, maar ook bijkomende, ongewenste gevolgen kunnen hebben voor de dagelijkse omgang met paarden.

De Sectorraad Paarden vindt dat misstanden moeten worden aangepakt. Waar sprake is van excessief of dierenonvriendelijk gedrag, moet worden gehandhaafd. Dat gebeurt nu al en wij stimuleren verdere inspanningen op het gebied van educatie, bewustwording en naleving.

Wij verzoeken uw commissie daarom de aangeboden petitie te beoordelen vanuit een genuanceerd perspectief, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen misbruik en verantwoord gebruik, en waarbij recht wordt gedaan aan zowel de beschikbare wetenschappelijke kennis als de praktijkervaring binnen de Nederlandse paardensector.

Met vriendelijke groet,

Sectorraad Paarden
namens de aangesloten organisaties,

Gerda Verburg, voorzitter